

Acta sanctorum

quotquot toto orbe coluntur, vel a catholicis scriptoribus celebrantur, quae
ex Latinis et Græcis, aliarumque gentium antiquis monumentis

Quo dies tertius et quartus continentur

Bolland, Johannes

Parisiis et Romae, 1866

Caput I. Sancti natales, juventus, legatio, et in episcopum consecratio.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72907](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72907)

AUCTORE
ANONYMO.

niensium scriptores memorant. Sigonius ad annum 539 lib. 1 de Epp. Bononiensibus non Parthenium, sed Basilium in S. Stephani templo reconditum putat, quod ceterorum quidem Bononiensium episcoporum sepultura sit nota; non tamen Basilii, qui S. Stephani templum, sub nomine tamen SS. Petri et Pauli, vel inchoavit, vel a Faustiano inchoatum perfectit. Contra Masinius pag. 61 in ecclesia SS. Naboris et Felicis scribit Basilii corpus asservari. Pullienus Luparus, reliquiarum in S. Stephani templo servatarum summam pag. 262 iniens, dubius hæret, utrum Basilii, Parthenii, vel Paterniani reliquæ hoc loci intelligendæ veniant: at Paterniani corpus in æde SS. Naboris et Felicis sepultum esse, ibidemque servari, aiunt Sigonius et Masinius. Casalius Parthenium, hic memoratum, martyrem censet Romanum, una cum Calocero sub Decio occisum et in cæmeterio ad S. Xystum ab Anatolia sepultum, de quibus tom. IV Maji ad diem 19 Maji pag. 501 et seq. actum est: ubi quidem eorum in Gallias translatio memoratur; de Bononiensi vero altum silentium. Bini præterea ejusdem nominis Romani martyres eodem tomo ad diem 17 Maji pag. 26 referuntur. Ut adeo nec mihi quidquam certi ad manum sit, quod de hoc Sancto seu Parthenio, seu Parthemio asseverem.

B u S. Petronium Paternianus, hunc in sede Bononiensi Tertullianus excepit, ut quidem Sigonius tradit. Sedit ab anno circiter 470 usque ad annum forte 485. Corpus conditum in æde S. Felicis. Colitur die 27 Aprilis, ad quem quoque locum habet in Opere nostro.

x Tertulliani successor, secundum Sigonium: colitur die 14 Novembris. Exuvie ejus in æde SS. Felicis et Naboris quiescunt, et in ara, quæ dicitur Crucifixi, venerationi exponuntur.

y Colitur 3 Maji, quem diem vide in Actis.

z Illius pedem in S. Stephani templo servari, Masinius scribit.

aa Innuvit hæc phrasim, Vitam hanc festo S. Petronii pro concione dictam fuisse.

VITA BREVIOR

Auctore Galesinio.

CAPUT I.

Sancti natales, juventus, legatio, et in episcopum consecratio.

C Petronius, Bononiæ episcopus, patre natus est Petronio a, cive Constantinopolitano viro clarissimo et homine litterarum disciplinis egregie erudito. Nam cum is præfecturam prætorii gessit, quæ dignitas apud imperatores amplissima fuit, tum librum de episcopi Ordinatione conscripsit, plenum doctrinæ et Christianæ pietatis b. Hic igitur, ut Græce et Latine doctus erat, sic filium Petronium erudiendum, Christianisque moribus inprimis, atque optimarum artium doctrina instituendum curavit. Itaque Puer brevi in magna rerum cognitione progressus, in sancte vivendi institutis ita profecit, ut frequenti civium sermone ejus sanctitas celebraretur. Spiritu enim Dei ductus, cum rei omnis initium ab oratione fieri oportere, intelligeret, nihil aggredi solebat, nisi primo ecclesiam ingressus, sanctoribus precibus rei agendæ auxilium a Deo imploraret, ad eum unum referens cogitationes, actiones, et studia sua.

perustratis
Egypti soli-
tudibus,
2 Confirmata jam ætate, ardore quodam Christianæ religionis vehementius inflammatus, monachorum in primis amore flagravat, quorum eo tempore disciplina erat in Ægypti solitudinibus quam florentissima. Quare etsi quæcumque illi pie, religioseque agerent, ab aliis ipse cognorat, tamen, cum ad instituti sui rationem non satis esse putaret, ea auribus percepisse, oculis perlustranda

existimavit, tum loca, tum cætera omnia, quæ D studiose audierat. Itaque in Ægyptum venit e, ubi in intimam cremem penetrans, singulorum colloquio uti non destitit, quoad plane cognovit sancta eorum vitæ instituta; inde domum reversus, illam disciplinam tam vehementer amavit, ut litterarum monumentis tradiderit monachorum Vitas d, quas religiose conscriptas, valdeque probatas, iidem monachi amplexi sunt, quasi certas quasdam regulas, in quibus maxime eluceret omnis optima monastici instituti sui ratio.

5 Omni igitur cura et cogitatione Vir religiosus et sacris Pa-
delixus in sanctissimis Christianæ fidei institutis, delixine locis,
quo magis in dies contemplatione accenderetur, Ægypti solitudine jam peragrata e, Hierosolymam peregrinari statuit f. Ubi peracta redemptionis nostræ impressa vestigia Christus reliquit versus Deus et Homo. Itaque cum ad eam urbem venit, totus meditationis studio exardescens, Domini sepulchrum inprimis, et reliquia illius sacra rerum gestarum monumenta, ac singula loca, quæ absens intima pietate colebat, præsens veneratus est sancte et religiose. Cumque omnia tandem perlustrasset, incredibili quodam mentis ardore, quo tamen magis ad contemplationem fixa in animo illa hærerent, singulari etiam diligentia eorum situm ac rationem notavit. Quamobrem merito quidem E Theodosii Minoris, qui tum imperabat, religiosissimi principis gratiam, et amorem sibi ita conciliavit, ut is sanctitatis opinione, non minus auctoritatis apud illum obtineret, quam pater obtinisset rerum gerendarum industria g.

4 Nam pietate ad Dei religionem attentissimi a Theodosio
Viri, et prudentia cognita, Theodosius ejus opera unior, rem
uti voluit in rei gravissimæ tractatione. Conabatur Catholicam
enim eo tempore Nestorius, Constantinopolitanus turbante Ne-
episcopus, divinarum litterarum studio intemperanter abusus, sanctissimam Catholicæ fidei doctrinam violare perverso dogmate h: ei rei pius princeps Theodosius mature occurrendum arbitratus, universæ Ecclesiæ pastorem et gubernatorem Pontificem Romanum sibi consulendum existimavit. Itaque Petronium, virum sibi probatissimum, Romam legatum misit i, qui rem cum Pontifice Cælestino diligenter ageret. Factum est autem Dei consilio, ut, a quo tempore is a Theodosio missus Romam venit, legati quoque adessent, quos, mortuo Felice, Bononiæ episcopo, qui intus S. Ambrosii, Mediolani episcopi, sodalis extiterat, Bononienses Pontificem rogatum miserant, ut in illius locum successorem sibi episcopum substitueret.

F Roman ad
Cælestinum
mittitur; a
quo
3 Paulo autem ante, quam ii legati Romam adventassent, divina voluntate a S. Petro Apostolo in somnis Cælestinus Pontifex admonitus est, ut, quando Felix, Bononiæ episcopus, e vita hac migrasset, Petronium, qui legatus a Theodosio imperatore missus ad Urbem propediem adfuturus erat, Bononiensibus episcopum præficeret; cum neminem esse idem affirmaret, qui et episcopatus munere religiosus perfunderetur, et Bononiensium desiderium sane justum expleret. Qua quidem re commotus Pontifex, cum jam Petronius simul et Bononienses adessent, ac sua utrique postulata exposuissent, quæ per quietem acceperit, eis ostendit, atque Petronium idoneum Felicis successorem se dare pronuntiavit. De re autem Nestoriana, quam ille Theodosii nomine retulerat, collaudata primum religiosi illius principis pietate, privatim ei respondit, se, ne ea pestifera hæresis latius serperet, œcumenicam, ut moris esset, synodum indicturam k, quæ synodus Ephesi prior sequenti anno l celebrata est frequenti ducentorum episcoporum conventu.

6 Divinæ igitur voluntatis significatione declaratus a Pontifice Bononiæ episcopus Petronius, ut is, qui cerneret, episcopatus onus grave esse, neque facile sustineri, nisi singulari quadam divinarum virtutum præstantia, id primo recusare contendit; at cognita constanti voluntate Pontificis, qui divinitus

A nitus delatum ei munus plane repudiari volebat; illius jussu obtemperavit. Itaque datis, ut Pontifex jusserat, ad Theodosium literis de synodo contra Nestorium Ephesi convocanda. Bononiam Roma profectus est una cum legatis Bononiensibus. Ubi vero ad urbem accessit, effusa omnium ætatum atque ordinum gratulantis civitatis multitudine exceptus, basilicam sancti Petri, quæ tum extra urbem sedes episcopi erat, ingressus, Deo, ut ab ineunte ætate instituti sui erat, religiosis precibus gratias egit. Inde ad explendas optimi pastoris partes, et commoda civitatis procuranda se contulit.

ANNOTATA.

a Verosimillimum id quidem fit ex verbis Gennadii num. 3 exhibitis; non tamen omnino certum: ceterum dubium est admodum, quis fuerit Petronius S. Petronii pater, num Petronius una cum Arcadio consul, num Hispaniarum vicarius, num denique alius quisquam. Vide num. 9 et seqq.

b Eadem de S. Petronii patre Gennadius disertè affirmat.

c De Ægyptiaco S. Petronii itinere verbum non facit anonymus: iter tamen ipsum inficiari nolum, tum quod partim inde forsasse etiam nata sit opinio, illum scripsisse librum de Vitis Patrum, tum quod vitæ monasticæ studiosus admodum fuerit, ut Gennadius tradit.

B d Vide num. 23 et seqq. Comment. prævii. Item Annotata ad cap. 1 Vitæ prioris lit. g.

e Vide Annotata ad lit. c proxime præcedentem.

f Quod ad iter S. Petronii in Palestinam attinet, hic Galesinius anonymum sibi consonum habet num. 12.

g Prudenter Galesinius Petronii cum Theodosio affinitatem silet, ab anonymo non semel repetitam, illiusque apud hunc auctoritatem et gratiam in vitæ morumque sanctitatem probabilis, quam in dictam affinitatem, refundit.

h Vide num. 51 et seqq. Commentarii prævii.

i De S. Petronii ad Cælestinum legatione vide dicta num. 54 et seqq.

k Rerum gestarum in causa Nestoriana series absolute non impedit, quo minus Theodosius post damnatum Romæ Nestorium ad Cælestinum litteras dederit de convocanda in annum sequentem Ephesina synodo, eamque, accepto Pontificis responso, die 19 Novembris Theodosius indixerit. Vide num. 59.

l Cum igitur celebrata sit Ephesina synodus anno 451, Petronius secundum Galesinium Romanen venit anno 450: quod ante mensem Augustum, quo Cyrillum Alexandrinum sententiæ, Romæ in Nestorium latæ, executorem statuit, fieri non potuit, si cum Galesinio ponas, a Petronio Theodosii nomine petitam, et a Cælestino impetratam concilii Ephesini celebrationem. Vide num. 56: Ex anonymo autem consequi videtur, Petronium Romanen venisse sub finem anni 429, vel principium 450.

CAPUT II.

Sancti reliqua gesta et cultus.

Inde existimandum Ariana perfidia reliquiis,

Quo autem tempore Bononiam venit, ad pastorem ecclesiæ suæ sedem, cum hæresis Ariana reliquiæ nondum prorsus extinctæ erant, tum nefaria eorum impietate ac barbarorum simul, qui proxime in Italiam irruerant, immani feritate ecclesiæ multæ eversæ ac prostrate jacebant a. His malis in primis, cum is, zelo domus Dei accensus, sibi occurrendum existimaret, primum doctrina et sanctæ vitæ offitiis civitatem instruere, propositoque sancti Ambrosii Mediolanensis episcopi exemplo, fidem Catholicam, Arriana perfidia violatam, restituere summopere contendit. Deinde templa Dei disturbata atque eversa refecit, et alia item nova, quo major ad Dei cultum in dies accessio fieret, summo Bononiensium studio edificavit. Quorum unum Bartholomæo Apostolo,

alterum Marco Euangelistæ, tertium Fabiano et Sebastiano Martyribus, quartum Martino, quintum Barbatiano Confessoribus, sextum Agathæ, septimum Lucie Virginibus et Martyribus consecravimus b.

8 Quin etiam templa duo, non longo inter se intervallo disjuncta, magnis rerum divinarum significationibus dedicavit, unum Stephano Protomartyri, alterum Joanni Euangelistæ. In hoc, quod in monte, ex tumulo terræ de industria aggesto, construxit, religiose effinxit montem Oliveti, ubi Christus Dominus, postquam resurrexit a mortuis, stans, discipulis videntibus, ascendit in cælum. In illo, quod, sancto Stephano dicatum, cum ecclesia sanctorum Petri et Pauli, a beato Ambrosio consecrata, conjunxit, diligenter expressit imaginem, et montis, ubi in ara Crucis Dominus sanguinem pro generis humani salute effudit, et sepulchri, in quo idem mortuus conditus est. Quæ vero inter hæc duo templa c planities loco submissiore intercedit, ejus situ celebrem illam, quæ Josaphat vocatur, vallem representavit.

9 Ut autem sollicitus Pastor gregis sui mentes vehementius etiam excitaret ad ardentem Dei caritatem, propositis, quas colerent, sacris imaginibus ad similitudinem eorum locorum, quæ ipse jam præsens Hierosolymis veneratus erat, in ecclesia S. Stephani hæc sancte exprimens atque effingenda curavit: columnam, ad quam Christus Dominus flagellis est verberatus: Crucem, cui est affluxus: trichinium, in quo idem cum discipulis discubuit: locum item, quo Petrus Apostolorum princeps, postquam se Christi discipulum esse negavit, peccati sui pœnitens recessit: et cubiculum præterea, in quo Gabriel angelus, de cælo missus, Deiparam Virginem salutavit. Quæ omnia sanctissimæ religionis monimenta adhuc magna Bononiensis populi pietate coluntur, augustioremque reddunt ipsam sancti Stephani ecclesiam, quam ille Hierosolymæ nomine appellavit, eamque ob causam vicus, nunc etiam eidem ecclesiæ conjunctus, Hierusalem nominatur.

10 Dum autem ecclesia ipsa construitur, mirifice operis in Dei nomine edendi occasio est oblata d. Nam faber quidam non tam viribus corporis, quam ingenio fretus, obnixè columnam marmoream, operis et instrumentis adjuvantibus, erigebat: sed funibus, quibus columna tollebat, effractis, ille repentina columnæ ruina oppressus interiit. Ea re audita, beatus Petronius occurrit, orationeque ad Deum habita, fabrum, qui mortuus jacebat, ad vitam divinitus revocavit, omnibus, qui aderant, cum rei admirabilis spectaculo obstupescens, tum Petronii episcopi sanctitatem certatim inter se collaudantibus.

11 Quin etiam rogatu sanctæ Julianæ viduæ ecclesiam sanctis Vitali et Agricola consecravimus, quam exædificandam eo loco pecunia sua curarat, ubi illi martyres excruciatii fuerant. Ne vero quid offitii, quod a se proficisci posset, erga populum Bononiensem præmitteret, Theodosii imperatoris, cui carissimus erat, et civium Bononiensium, quos unice in Christo diligebat, auxilio usus, urbis ambitum auxit e. His igitur operibus perfectis, beatus Petronius episcopus, Constantinopolim reversus, pro ea, qua multum apud Theodosium valebat, auctoritate, sacras multas ex ea urbe, aliisque locis reliquias transferendi facultatem impetravit. Quibus reliquiis mox demum inde regressus, cum alia Dei templa a se constructa, tum in primis ipsam sancti Stephani ecclesiam, ac sacella ad cruces quatuor f, quas idem exererat, collocata religiose pieque ornavit.

12 Cum ergo, quod ex literarum, sanctæque vitæ studiis, jam adolescens Petronius prudenter ac pie conceperat, id episcopus, tamquam populi sui parens et magister, exemplo vitæ, pietatisque operibus, atque omni pastoralis sollicitudinis offitio comprobasset, ecclesia Bononiensi aliquot annos administrata, mirifice profuit et civitatis pietati, et urbis ornameto. Demum, cum in morbum incidisset,

AUCTOR
GALESINIO.

b
et condendis,

c

non modo sacris
ædificiis,

E

insigni inter
rim prodigio
decoratus,

d

sed etiam profanis incum-
bit,

F

e

f

dum circa annum 430 infatus cum vita ponit, non gregis patrocini-
um.